

[Koføed.]

ældre, at politisk stillingtagen er vanskelig. At de politiske ungdomsorganisationer nu kræver valgretsalderen nedsat til 18 år, gør ikke noget særligt indtryk på mig, for i min formandstid i venstres ungdom krævede vi 21 års valgret, og hvad kan en ungdomsorganisation gøre andet end kræve valgretsalderen sat længere ned, end den er i forvejen — jeg havde nær sagt: lige-gyldigt hvor lav denne valgretsalder egentlig kommer til at ligge? Jeg vil tro, at hvis valgretsalderen skulle komme ned på 18 år, ville ungdomsorganisationerne forlange, at den skulle ned på 16. Man skal ikke være blind for, at mange af de unge ikke selv ønsker, at den skal være 18 år, fordi de føler, at de endnu ikke har de erfaringer, der kommer af at have levet livet som voksen i nogle år. Jeg mener, at den risiko, der er ved at optræde i erhvervslivet, og de erfaringer, der følger hermed, absolut vil være udmærkede til at påvirke den politiske meningsdannelse; så tror jeg, det vil blive lettere og bedre, end hvis man skal gå ud fra såre enkle, rene teorier.

Vi har i dag på mange måder mere vidende unge end tidligere generationer, og det hænger vel sammen med den bedre uddannelse. Men vi må se frem til en periode, hvor det grundlæggende er 10 års skolegang, og hvor en meget stor del af ungdommen fortsætter skolegangen endnu længere. Hvis man derfor nu vil give de 18-årige valgret, bliver det omtrent i forlængelse af den almindelige folkeskole. Det er efter min erfaring ingen skade til, at der mellem klasseværelse og stemmerum indskydes et par års pause, hvor den unge får lejlighed til at prøve at se lidt mere af tilværelsen og baggrunden for de politiske problemer end det, han lærer ved almindelig lektielæsning.

Lad mig til sidst nævne, at det er et efterhånden rodfæstet princip i dansk demokrati, at valgretsalder og valgbarhedsalder skal følges ad. Det vil sige, at man med 18 års valgret må regne med muligheden for, at vi som medlem her i tinget får en mand eller kvinde på 19 år, der på fuldt lovlig vis tager del i udformningen af landets love, men som ikke er gammel nok til at leje en bil og ikke må gifte sig, før han eller hun har fået lov til det af sin far. Man skal

nok her i livet lytte til de umyndiges røst, men det er ufornuftigt også at give de umyndige stemme.

Jeg vil anbefale ministerens lovforslag til velvillig behandling.

Samuelson: Der er i det radikale venstre som i de andre politiske partier, vel nok med undtagelse af partierne yderst til venstre i salen, delte meninger om valgretsalderen. Vi kan vel alle være enige om, at en nedsættelse til 20 år er rimelig for at følge den nordiske linje, og det er også muligt, at der i denne sal kan skaffes flertal for en nedsættelse til 18 år. Det store spørgsmål bliver så, om der kan skaffes flertal herfor i vælgerbefolkningen. Jeg tror, der for øjeblikket er en temmelig stor modstand mod nedsættelse til 18 år, og derfor er det måske ikke ganske uklogt at se på, hvad befolkningen siger til de 20 år først. Så er der nogle, der siger, at man lige så godt kan tage skridtet fuldt ud med det samme; men hvad vil resultatet blive, hvis de 18 år tabs ved en folkeafstemning? Erfaringen fra tidligere grundlovs- og folkeafstemninger viser, at når en sag tabs, vil det vare år, inden der kommer et nyt forsøg. Derfor tror jeg, man bør forsøge først med 20 år, muligvis nu til foråret, og hvis det så viser sig, at der kommer en tilstrækkelig stor majoritet, kan man ved kommunevalget i 1970 forsøge med de 18 år. Den afstemning, der til den tid skal finde sted, skal så ikke være en vejledende, men en direkte folkeafstemning. Da de fleste vel regner med, at den nuværende regering sidder til efteråret 1971, vil valgretsalderen, hvis befolkningen ønsker det, være nedsat til 18 år inden næste folketingsvalg. Hr. Tastesen nævner ganske vist, at der kommer et menighedsrådsvalg i efteråret 1970, men det bliver da vist til at bære, selv om de 18-årige ikke får det med. De 18-årige vil selvfølgelig også komme til at mangle stemmeret ved kommunevalget i 1970, men kommunalpolitik er vel heller ikke det, der interesserer de unge mest.

Jeg hører, at mange siger, det er et stærkt krav hos de 18—21-årige at få valgret, og hr. Tastesen siger, at man har holdt afstemning rundt omkring i de socialdemokratiske foreninger og fået et kraftigt flertal for 18 år. Jeg har også holdt afstemning visse steder, omend vel ikke blandt så stort et udsnit